

Omfanget af danskpåvirkningen fra elever med dansk som modersmål eller fra elever, som behersker sproget på modersmålsniveau, skønnes at være evidenter for tosprogedes tilegnelse af dansk. For tosprogede børn, der vokser op i boligområder med en høj andel af indvandrere og flygtninge, og som har deres skolegang på nærområdets skoler, kan det danske sprog således risikere at blive så begrænset, at det bliver problematisk at tilegne sig de øvrige fag i folkeskolen, hvor undervisningssproget er dansk, ligesom samfundets uskrevne normer og regler kan risikere i vidt omfang at forblive ukendte.

Det vil blive indarbejdet i bekendtgørelsen om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog, at det løbende skal vurderes, om der fortsat er et ikke uvæsentligt behov for undervisning i dansk som andetsprog. Når det nævnte behov for undervisning i dansk som andetsprog ikke længere er der, skal eleven have tilbud om overførsel til distriktsskolen.

For den nærmere udmøntning af bestemmelsen henvises til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2.

I en undersøgelse af den danske folkeskole peger OECD på, at det helt bestemt er en uklog løsning, at tosprogede elever er nødt til at udeblive fra timer i andre fag for at drage nytte af den ekstra hjælp i dansk. Det vil derfor blive fastsat i bekendtgørelsen, at den supplerende undervisning i dansk som andetsprog, som ikke foregår som en integreret del af undervisningen i klassen, almindeligvis foregår uden for den almindelige undervisningstid, så eleven ikke går glip af den undervisning, der finder sted i klassen.

Forholdet til international ret.

Det har været overvejet, om en fravigelse af retten til distriktsskolen i forbindelse med undervisning i dansk som andetsprog kan anses for foreneligt med Danmarks internationale forpligtelser og EU-retten. For sidstnævnte henvises særskilt til pkt. 9.

Forskelsbehandling på grundlag af manglende dansk kundskaber kan i nogle tilfælde falde ind under begrebet forskelsbehandling på grundlag af sprog, national eller etnisk oprindelse.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder indeholder begge et næsten enslydende forbud mod diskrimination på grund af bl.a. sprog og national oprindelse og tilhørsforhold og fortolkes derfor i overensstemmelse med hinanden.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis er det ikke enhver forskelsbehandling, der kan anses for at være en krænkelse af diskrimina-

tionsforbudet. Ved vurderingen af forskelsbehandlingen er det bl.a. afgørende, om der foreligger en saglig begrundelse for forskelsbehandlingen, og om der er proportionalitet mellem mål og midler.

Efter FN-konventionen om afskaffelse af enhver form for racediskrimination anses det i visse tilfælde ikke for ulovlig diskrimination at træffe særlige foranstaltninger for etniske grupper eller enkeltpersoner. Forskelsbehandling anses for lovlig, hvis den sker for at sikre tilfredsstillende fremgang for visse etniske grupper eller enkeltpersoner, der har behov for den beskyttelse, som måtte være nødvendig for at sikre sådanne grupper eller enkeltpersoner lige ret til at nyde eller udøve menneskerettigheder. De særlige foranstaltninger må dog ikke medføre opretholdelse af særskilte rettigheder for forskellige racegrupper, og de må kun opretholdes, indtil formålet med dem er opfyldt.

En henvisning til andre skoler af tosprogede elever med et ikke uvæsentligt behov for undervisning i dansk som andetsprog antages ikke at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det er dog en forudsætning, at henvisningen skal være påkrævet for at give børnene en forsvarlig undervisning. Henvisningen må derfor udelukkende være begrundet i pædagogiske hensyn til de pågældende børn. Der skal foretages en konkret vurdering af det pædagogiske spørgsmål, og andre løsningsmuligheder skal vurderes, før det kan anses for påkrævet at henvise de tosprogede børn til en anden skole end distriktsskolen, og henvisningen kan kun opretholdes indtil formålet hermed er opfyldt.

Den foreslåede forskelsbehandling af tosprogede børn antages derfor at være i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

3. Henvisninger til relevante numre af Folketingstidende

Der henvises til lov nr. 413 af 22. maj 1996 om ændring af lov om folkeskolen (lovforslag nr. 147), Folketingstidende 1995-96. Folketingets Forhandlinger spalte 2385, 2895, 6165 og 6366, Tillæg A spalte 3157, Tillæg B spalte 573, Tillæg C spalte 604.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Forslaget skønnes samlet set at være udgiftsneutralt for kommunerne. Med forslaget er der således ingen krav eller forventninger om, at der skal ske en styrkelse af dansk tilegnelsen ved en forøgelse af det time-mæssige omfang af undervisning i dansk som andetsprog. Som nævnt ovenfor er det hensigten at fastsæt-